

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
a Catalunya

Butlletí d'Informació sobre la Qualitat Universitària

Juliol / Agost / Setembre 1999

Número 1

Cap a una avaluació de qualitat

L'evolució de l'ensenyament universitari en els últims anys, tant a Catalunya com als països del nostre entorn, ens indica que ha arribat el moment de posar en primer terme la preocupació per la qualitat universitària. Les universitats públiques catalanes i el Comissionat per Universitats i Recerca així ho van entendre en crear l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya com a consorci amb personalitat jurídica pròpia i independent dels seus membres.

El primer mandat que té l'Agència és el d'avaluar el sistema universitari a Catalunya. El procés es duu a terme amb una implicació compartida universitats-Agència articulada mitjançant un treball en comú, cosa que ha permès una excel·lent cooperació i un continu bescanvi d'experiències entre els membres del consorci.

L'objectiu de l'avaluació és potenciar l'establiment de processos que facilitin la millora contínua de la docència, la recerca i la gestió universitària. En una primera etapa s'ha donat major predomini a la docència. Tant és així, que, actualment, un nombre significatiu de titulacions ja tenen en marxa un pla per a millorar la qualitat docent. Cal continuar avançant cap a un ensenyament innovador, basat en l'aprenentatge i que respongui a les demandes socials. Per això és necessari la participació de la comunitat universitària, ja que entenem que els veritables agents del canvi i la millora de la qualitat són els professors, investigadors, el personal administratiu i els propis alumnes.

El butlletí de l'Agència neix amb la voluntat d'informar sobre les avaluacions de la qualitat a les universitats així com sobre experiències que, en aquest mateix sentit, es desenvolupen en l'àmbit europeu i internacional. També pretén informar sobre temes que fan referència a l'assegurament de la qualitat en el món universitari. A més vol ser una eina per difondre la cultura de la qualitat i dels processos d'avaluació, tant entre la comunitat universitària com a la societat en general.

Sumari

Q El Dr. Jordi Ferrer i Modolell reflexiona sobre la seva experiència com a avaluador extern de la docència i la recerca de les titulacions de Geologia a la UB i la UAB.

Pàgina 2

Q Primeres conclusions sobre la qualitat del sistema universitari català publicades a l'Informe 98 de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya

Pàgines 4 i 5

Q Resum de les principals propostes de la Recomanació del Consell d'Europa per a garantir la qualitat de l'ensenyament superior

Pàgina 6

Consell de Direcció: Antoni Serra i Ramoneda, Antoni Caparrós i Benedicto, Carles Solà i Ferrando, Jaume Pagès i Fita, Enric Argullol i Murgadas, Josep M. Nadal i Farreras, Jaume Porta i Casanellas, Lluís Arola i Ferrer, Pere Fontana i García, Pere Miró i Plans, Miquel Roca i Junyent, Joan Guitart i Agell, Jaume Casademont i Perafita, Simeó Miquel i Peguera, Josep M. Freixas i Cavallé, Josep Grifoll i Guasch, Antoni Giró i Roca, David Serrat i Congost, Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan.

Consell de Redacció: Gemma Rauret i Dalmau, Joan Bravo i Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, David Segarra Mediavilla.

Redacció i Disseny: Bàrbara González Sans

Impressió:

Dipòsit legal:

Edita: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. Av. de la Catedral, 6-8, 2on. 08002 Bcn

El model holandès d'avaluació de la qualitat

L'Associació d'Universitats dels Països Baixos (VSNU) coordina i organitza els programes per a garantir la qualitat de l'ensenyament i de la recerca

L'Associació d'Universitats dels Països Baixos (VSNU) es va fundar l'any 1985 amb l'objectiu de representar els interes-

sos col·lectius de les universitats i proveir-les d'un fòrum de debat i discussió. Entre les seves activitats més importants destaca la coordinació i organització dels sistemes per garantir la qualitat docent i de la recerca, que s'avaluen en processos separats.

El principal objectiu de l'autoavaluació de les universitats és el d'estimular la gestió de la qualitat interna i promoure, així, la cultura de la qualitat.

Després que el sistema universitari holandès aconseguís, a la segona meitat de la dècada dels 80, un ampli nivell d'autonomia respecte del govern, s'exigeix a les institucions d'educació superior, com a contrapartida, un control de la qualitat dels serveis que ofereixen a la societat. Les universitats duen a terme el seu propi procés d'avaluació de la qualitat a partir de les directrius de la VSNU. El govern es reserva la funció de metaavaluador a través de la figura de l'"Inspectorat" (inspecció de l'ensenyament superior).

L'"Inspectorat" és qui analitza el procés d'avaluació intern i extern. Finalment, un cop publicat l'informe, parla amb el president i el secretari de cada comitè intern d'avaluació sobre les millores que s'hauran d'incorporar. Després d'un o dos anys des

de la publicació de l'informe, l'inspector visita les titulacions avaluades i autoritats universitàries implicades en el procés per conèixer l'estat de l'aplicació de les recomanacions de millora del comitè d'avaluació.

El procés d'avaluació

L'avaluació de cada titulació comença amb l'elaboració d'un autoinforme que ha de contenir un anàlisi actual de la situació de la titulació i destacar-ne les principals mancances i excel·lències. L'informe d'autoavaluació ha de ser descriptiu, d'anàlisi i crític. A més, ha de recopilar tota la informació bàsica per duu

a terme l'avaluació externa. Aquest material és la base de treball per al comitè extern d'avaluació que, a més, realitza una visita de dos dies al centre avaluat.

Per tal de facilitar l'acceptació de les conclusions i recomanacions que elaboren els experts, cada facultat fa una proposta dels possibles membres per formar part del comitè extern que els ha d'avaluar.

Finalment, la VSNU publica l'informe final de cada titulació. Per tal de garantir un sistema continuat d'autoavaluació i millora de la qualitat, aquest procés es repeteix cada sis anys amb un nou comitè d'avaluació.

Els objectes de l'avaluació

ENSENYAMENT

Objectius dels programes

- Els objectius de les titulacions
- Les característiques i continguts dels programes
- El nivell dels mètodes d'avaluació
- La capacitat dels alumnes
- El nivell de les tesi i projectes finals de carrera

Els estudiants

- El nombre d'estudiants
- La proporció de baixes i d'alumnes que completen els estudis
- La duració mitja dels estudis
- L'organització del programa
- El consell d'estudiants
- Les facilitats i infraestructures que s'ofereixen als alumnes

Els graduats

- El nivell dels graduats
- Les perspectives del mercat de treball

El personal acadèmic

- El personal
- La qualificació del personal
- La proporció estudiant-professor
- El personal de gestió

La internacionalització

- La participació a l'Erasmus i d'altres programes europeus
- Els contactes internacionals

L'avaluació interna

- L'aplicació dels resultats de les avaluacions anteriors
- El procés d'avaluació

RECERCA

Qualitat

Productivitat

Rellevància

Viabilitat

Reflexions de:

Dr. Jordi Ferrer i Modolell

Doctor en Geologia

Avaluador extern de l'avaluació transversal de Geologia a la UB i a la UAB

“La Universitat és un servei públic pagat pels contribuents i cal exigir-li eficàcia i excel·lència”

Després de 35 anys de treball en una de les empreses estrangeres petroleres més importants del món, el Dr. Ferrer i Modolell ha tornat a Barcelona

i ha avaluat els ensenyaments de Geologia a la UB i la UAB. L'experiència ha estat enriquidora tant personalment com per a les titulacions.

Quan l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya va demanar-me que fes d'avaluador extern de la docència i la recerca de la titulació de Geologia a les Universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona, vaig pensar que la meua experiència de 35 anys de treball professional en una de les companyies petroleres més importants del món (EXXON) podia beneficiar tant als alumnes com als professors, a més de tenir un impacte positiu en la formació d'investigadors tant acadèmics com industrials. D'altra banda, però, haver estat tants anys fora d'Espanya em va semblar que em desqualificava com a avaluador pel desconeixement de la realitat docent i de recerca de la geologia a Catalunya.

També vaig considerar com seri-en rebudes les observacions i comentaris d'una persona, com jo, desconixedora de la problemàtica universitària catalana, encara que no sigui massa diferent de la dels països de la Unió Europea. És a dir, jo que havia assolit les meves aspiracions com a científic i com a persona amb uns mitjans dels que la majoria dels meus companys no disposaven, no em sentia ningú per jutjar-los i dir-los què havien de fer per a millorar.

Finalment, però, va poder més la il·lusió d'intentar contribuir i, de certa manera, tornar allò que la Universitat de Barcelona m'havia donat durant els anys de la meua formació acadèmica.

La tasca d'avaluador ha estat molt enriquidora. En primer lloc, tot el procés d'avaluació m'ha recordat al que he viscut durant tants anys a la meua empresa amb l'única diferència que a la Universitat no hi ha beneficis. Com a professional crec que és important que cada any es faci balanç entre els objectius que l'empresa s'havia fixat i els resultats obtinguts. Per tant, és natural que es faci el mateix a la Universitat, ja que és un servei públic pagat pels contribuents al que s'ha d'exigir eficàcia i excel·lència.

També ha estat agradable veure l'interès que hi ha posat tot el col·lectiu universitari en aquest procés. Hi ha hagut, certament, algunes diferències d'opinió i, en alguns casos, manca de comunicació però, en general, tothom hi ha participat intensament un cop superat el primer “rebuig” –ben natural- a desenvolupar una tasca extra a més de les habituals. La lucidesa en la detecció de punts febles i forts queda palesa en

el fet que hi ha una gran coincidència entre els assenyalats pel comitè intern i externs d'avaluació. Això és, a més, una prova de l'adequació del programa d'avaluació així com de la disposició per part dels avaluadors.

D'aquesta experiència en guardaré com a punts més importants les trobades amb els alumnes i graduats, que m'han permès d'animar-los per a l'inici de la seva vida laboral, i la reunió oberta a tot el col·lectiu universitari, ja que tots els integrants de la titulació han pogut discutir obertament i sense inhibicions els problemes comuns que cal resoldre amb la col·laboració de tots.

La meua conclusió, després de les avaluacions, és que la participació d'un professional del món de l'empresa és summament positiva per al procés. Cal tenir en compte que la majoria dels professors universitaris no han treballat mai a l'empresa privada i que, per tant, no poden aportar cap experiència personal en aquest sentit. La recomanació que faria, doncs, seria la d'incorporar com a mínim dos experts professionals en les titulacions científiques, ja que les empreses que contracten aquests professionals acostumen a ser molt variades.

Primeres conclusions sobre la qualitat del sistema universitari públic català

La bona preparació del professorat i la creixent internacionalització, principals punts forts a les universitats catalanes; l'excès de càrrega lectiva, el punt més feble

L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya ha publicat el seu primer informe, **Informe 98**, en el que s'hi recullen els resul-

tats de les primeres avaluacions realitzades durant 1996 i 1997 a diverses titulacions de totes les universitats públiques.

L'informe ofereix una visió global de les conclusions generals que s'han extret de l'estudi de 38 titulacions, tant pel que fa a la docència com a la recerca; dos departaments i un servei, a més dels resultats de les avaluacions transversals dels ensenyaments d'Empresarials i d'Informàtica que s'han avaluat a tots els centres que els imparteixen. Aquest primer pla d'avaluació es va proposar com a un dels objectius principals reflexionar sobre els punts forts i punts febles de l'ensenyament, la recerca i la gestió de les titulacions, a més d'esbossar algunes propostes de millora que caldria aplicar a les universitats per tal d'enriquir la qualitat dels serveis que ofereixen.

Aquest primer informe inclou, a més d'una breu introducció sobre què és l'Agència i quins són els seus objectius i activitats, una valoració de la metodologia emprada en aquesta primera fase d'avaluacions, per tal de detectar-ne també els punts forts i febles i poder-la depurar en properes avaluacions.

Punts forts i punts febles

Pel que fa a les titulacions, i malgrat la dificultat d'extreure'n conclusions generalitzades, es poden destacar alguns aspectes globals.

L'alta demanda d'accés a les titu-

lacions, la creixent internacionalització de la universitat i la renovació i modernització de les instal·lacions han estat considerats com a punts forts que caracteritzen el sistema universitari públic català. Pel que fa als programes, es considera molt po-

Q

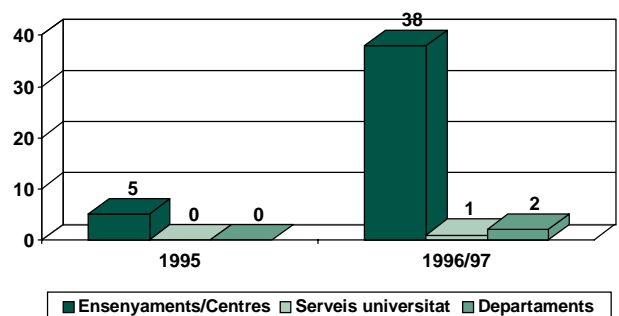
L'Informe recomana adequar la càrrega lectiva dels estudiants a les seves possibilitats reals d'aprenentatge

sitiva la revisió i actualització constant de les assignatures, l'alt grau del seu compliment i la creixent diversificació de les assignatures optatives i de lliure elecció. El professorat, en general, mereix una bona opinió dels seus alumnes i es considera com a molt satisfactòria la seva actualització científica. En referència a la re-

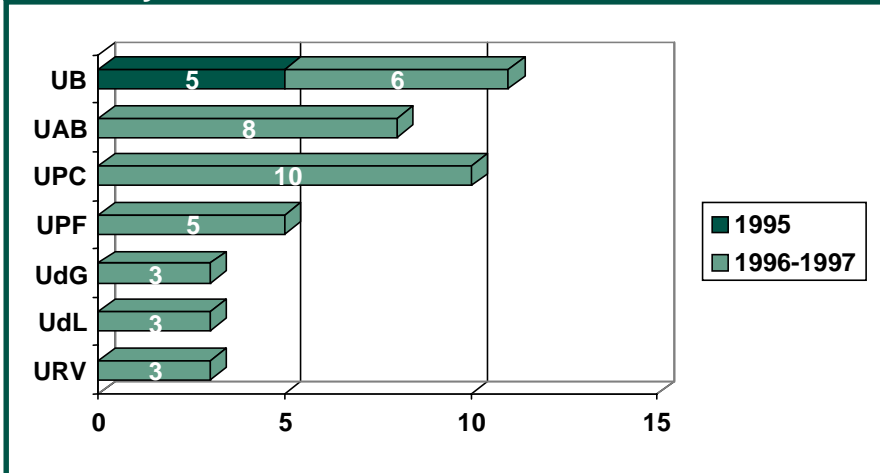
cerca, s'ha constatat la presència d'una bona producció científica a la majoria dels centres avaluats, el que suposa, a més, una creixent competitivitat i presència internacional de les universitats catalanes. Finalment, es considera com a un punt fort l'esforç realitzat per a modernitzar els serveis als estudiants així com la sistematització de guies i publicacions informatives.

D'altra banda, l'avaluació ha detectat alguns punts febles que, de forma global, afecten la qualitat de les universitats catalanes. Aspectes que caldria anar millorant amb la implantació del Pla de Millores que dissenyi cada universitat, un cop obtinguts els resultats de l'avaluació. Com a punts febles més generalitzats l'Informe destaca la manca de mecanismes de revisió i valoració del grau d'acompliment dels objectius dels ensenyaments i de

Avaluacions realitzades

Ensenyaments amb Pla de Millora al 1998

la recerca; l'excés de càrrega lectiva a què està sotmès l'estudiant; l'excessiva focalització de la formació en l'adquisició de coneixements, descuidant la innovació i diversificació de les eines pedagògiques, i l'abús dels apunts com a base per a l'estudi.

Propostes de millora

L'Informe, després d'analitzar els punts forts i febles dels resultats de les avaluacions, així com les propos-

tes de millora que recullen els informes de les universitats, n'ha extret algunes línies generals a seguir per a l'elaboració del Pla de Millora de cada centre. En aquest sentit, es recomana establir mecanismes de revisió i seguiment del grau d'acompliment dels objectius de les titulacions, així com dels plans d'estudi, per tal de facilitar la transició de l'alumne de l'ensenyament secundari a l'universitari i de tenir en compte el context social en el qual haurà de des-

envolupar la seva vida professional; la progressiva adequació de la càrrega lectiva del estudiants a les seves possibilitats reals d'aprenentatge i l'establiment de tutories personalitzades són altres propostes. A més, es recomana potenciar les unitats que donin informació a joves llicenciats i diplomats i a empresaris sobre oferta i demanda de llocs de treball per facilitar la incorporació al món del treball. D'altra banda, i pel que fa a la docència, s'aconsella establir programes específics per millorar i diversificar les eines pedagògiques. Pel que fa a la recerca, s'aconsella establir mecanismes per a fomentar la cooperació entre diferents grups de recerca d'un mateix departament i entre d'altres equips, mitjançant xarxes temàtiques. És important fomentar mesures i programes específics que serveixin per incorporar personal de suport a la recerca i a la seva gestió.

Gemma Rauret i Dalmau
Directora de l'Agència

La metodologia emprada en el procés d'avaluació

La primera conclusió que es deriva del procés d'avaluació de la qualitat és que s'han aconseguit els objectius inicials de potenciar la reflexió col·lectiva, impulsar millores i difondre la cultura de l'avaluació de la qualitat. En aquest sentit les avaluacions previstes s'han dut a terme satisfactòriament, s'ha encetat un debat molt enriquidor i s'han fet propostes de millora concretes. L'obtenció sistemàtica de dades sobre les titulacions avaluades, característica d'un procés d'aquest tipus, ha donat solidesa a les accions de millora a emprendre. A més, les valoracions crítiques i assenyades fetes pels comitès, tant interns com externs, han conduït a l'elaboració d'informes finals, tant els corresponents als comitès específics de cada titulació com els globals preparats per cadascuna de les universitats públiques, que són un bon diagnòstic de la realitat universitària.

En l'aspecte metodològic s'han valorat molt positivament les avaluacions transversals, d'un mateix ensenyament a totes les universitats que l'imparteixen; el treball dels comitès interns de les titulacions i dels comitès externs, ja que han aportat equilibri al diagnòstic intern i li ha donat credibilitat, així com la tasca de les unitats tècniques de les universitats. La documentació tècnica elaborada pel Comitè tècnic del Consell d'Universitats ha estat un altre punt fort.

D'altra banda, cal potenciar encara la participació dels col·lectius no directament implicats en els comitès; harmonitzar les dades entre totes les universitats per tal de poder-ne obtenir indicadors de qualitat prou fiables; potenciar la formació dels comitès implicats en el procés d'avaluació i, finalment, millorar la metodologia emprada en l'avaluació de la recerca i de la gestió.

Recomanació del Consell d'Europa per a garantir la qualitat de l'ensenyament superior

La creació de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya no és un fet aïllat, sinó el resultat d'una creixent pre-

ocupació a Europa per a garantir un bon nivell de qualitat de l'ensenyament superior, comú a totes les universitats europees.

A continuació es resumeixen les principals propostes de la **Recomanació del Consell d'Europa, de 24 de setembre de 1998, sobre la cooperació europea per a la garantia de la qualitat a l'ensenyament superior**, publicada al Diari Oficial de les Comunitats Europees amb data set d'octubre de 1998.

El Consell de la Unió Europea, vist el dictamen del Comitè Econòmic i Social i considerant, entre d'altres aspectes, que tots els Estats membres tenen com a objectiu la qualitat de l'educació i la formació, **recomana**:

A. Donar suport i crear sistemes transparents d'avaluació de la qualitat, amb els següents objectius:

- salvaguardar la qualitat de l'ensenyament superior en el context econòmic, social i cultural dels seus països, tenint en compte la dimensió europea i un món que evoluciona ràpidament;

- estimular i ajudar als centres d'ensenyament superior per a que facin servir mesures adequades pel que fa referència a l'avaluació, amb la finalitat de millorar la qualitat de l'ensenyament i l'aprenentatge, així com de la formació en la investigació, un altre dels àmbits importants de la seva missió;

- estimular els intercanvis d'informació en matèria de qualitat i d'avaluació de la qualitat a nivell comunitari i mundial, i fomentar la cooperació entre els centres en aquest sentit.

B. Basar els sistemes d'avaluació de la qualitat en els següents elements:

- autonomia i independència, d'acord amb les estructures corresponents de cada Estat membre, dels organismes encarregats de l'avaluació de la qualitat en l'elecció dels mètodes i procediments;

- adaptació dels procediments i mètodes d'avaluació de la qualitat al perfil i a la missió dels centres d'ensenyament superior, respectant la seva autonomia i independència, d'acord amb les estructures corresponents de cada Estat membre;

- utilització, en funció dels objectius, dels elements d'avaluació interna o externa de la qualitat, adaptats als procediments i mètodes usats;

- participació de les diverses parts interessades en funció de l'objecte de l'avaluació;

- publicació dels resultats de l'avaluació d'una forma adequada a cada Estat membre.

C. Animar als centres d'ensenyament superior, en cooperació amb les estructures competents dels Estats membres, a adoptar mesures de seguiment adequades.

D. Convidar les autoritats competents i els centres d'ensenyament superior a que concedeixin especial importància a l'intercanvi d'experiències y a la cooperació en matèria d'avaluació de la qualitat amb els altres Estats membres, així com amb les organitzacions actives en l'àmbit de l'ensenyament superior.

E. Promoure la cooperació entre les autoritats responsables de l'avaluació o de la garantia de la qualitat en l'ensenyament superior i afavorir la seva interconnexió;

Aquesta cooperació podria centrar-se en els següents aspectes:

- a) afavorir l'intercanvi d'informació i experiències sobre les novetats metodològiques i els exemples de pràctiques correctes;

- b) correspondre a les peticions de peritatge i d'assessorament de les autoritats corresponents dels Estats membres;

- c) donar suport als centres d'ensenyament superior que desitgin cooperar en l'àmbit de l'avaluació de la qualitat;

- d) afavorir els contactes amb experts internacionals;

Per assolir aquests objectius, haurien de considerar-se les relacions desenvolupades entre l'avaluació de la qualitat i altres activitats comunitàries existents, fonamentalment en el marc dels programes comunitaris *Sòcrates* i *Leonardo da Vinci*, així com en el patrimoni comunitari en l'àmbit del reconeixement de les qualificacions a efectes professionals.

Recomana, a la Comissió que, en estreta cooperació amb els Estats membres, basant-se en els programes existents i conforme amb els objectius i els procediments normals oberts i transparents d'aquests programes, afavoreixi la cooperació entre les autoritats encarregades de l'avaluació i la garantia de la qualitat de l'ensenyament superior i d'associar amb aquestes finalitats a les organitzacions i associacions de centres d'ensenyament superior de competència europea que posseïxin l'experiència requerida en l'àmbit de l'avaluació i la garantia de la qualitat.

Convida a la Comissió a presentar cada tres anys al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de Regions, informes sobre els avenços realitzats en el desenvolupament dels sistemes d'avaluació de la qualitat dels diferents Estats membres, i sobre les activitats europees de cooperació en aquest camp.

La premsa destaca la importància d'avaluar la qualitat de les universitats però reclama major informació a la societat

L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya presenta a la societat el seu primer informe

En la seva presentació a la societat, en roda de premsa els dies 23, 24 i 25 de febrer a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya ha informat de les primeres conclusions del programa d'avaluació de les universitats públiques catalanes, especialment pel que fa a l'avaluació transversal d'Empresarials i d'Informàtica, és a dir, en els diferents centres que imparteixen aquestes titulacions.

L'assistència de mitjans de comunicació a la presentació d'aquest primer informe elaborat per l'Agència i el ressò que aquests n'han fet ha estat valorat molt positivament, sobretot, pel que això representa de l'interès de la societat per conèixer la qualitat dels serveis que els ofereixen les universitats catalanes.

En aquest primer contacte amb els mitjans de comunicació, en general, la premsa ha destacat el paper pioner de l'Agència en endegar un procés d'avaluació de la qualitat i la necessitat que aquesta nova cultura de la qualitat arrel·li en el sistema públic català. En aquest sentit, el diari *El País* recull que "aquesta iniciativa, pionera a Espanya, palesa la necessitat de crear una cultura dins el món acadèmic que interioritzi la necessitat de les universitats de mostrar-se a la societat". En l'editorial del seu diari, *La Vanguardia* destaca el paper pioner de Catalunya en la posta en marxa d'un procés dirigit a millorar la qualitat de les universitats, ja que "les noves tendències demogràfiques obliguen a una revisió dels centres i les titulacions que ha

d'aprofitar-se per tal de millorar la qualitat, reforçar la recerca i - de cara a la reducció de l'atur- acostar-se més al món de l'empresa". Aquest mateix diari, qualifica però de "tímid" aquest primer informe i adverteix que a mig termini caldria facilitar més dades sobre les universitats ja que -diu *La Vanguardia*- "els ciutadans que sostenen la universitat pública tenen dret a conèixer com es gasten els seus diners", i puntualitza que "els pares i els propis estudiants tenen dret a saber quins centres ofereixen millors sortides laborals, en quins s'investiga més, on hi ha menys alumnes per professor o amb quines instal·lacions esportives compten". En aquest mateix sentit, el *Diario de Terrassa*, que cita informació de l'Agència EFE de notícies, exposa que "l'Informe elaborat per l'Agència ha causat certa decepció per la seva manca de concreció tant en l'establiment dels punts forts i febles de l'ensenyament públic com en la generalitat de les seves propostes de millora".

La majoria dels mitjans de comunicació que s'han fet ressò de l'informe manifesten el desig que es faciliti més informació sobre els centres. Però, en tot cas, els motius de l'Agència per no haver publicat més dades no es deuen a una voluntat de no informar, sino a la manca d'indicadors fiables comuns a totes les universitats. En aquest sentit, *El País Catalunya* recull que "la voluntat d'evitar qualsevol idea de classificació entre les universitats catalanes ha impedit que l'Informe ofereixi suficients elements per a valorar comparativament els errors i les virtuts del sistema".

L'OPINIÓ DEL LECTOR

En aquesta pàgina del butlletí de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya hi volem oferir un espai obert als nostres lectors per a què aportin opinions i contribueixin així a enriquir tant el debat endegat al voltant de l'avaluació de la qualitat com a l'intent de

difondre aquesta nova cultura entre l'àmbit públic català. La secció del lector també està oberta a suggeriments i propostes de reflexió sobre temes universitaris d'interès social.

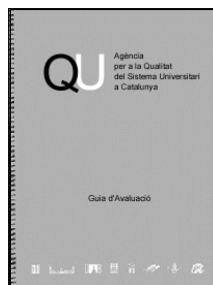
En aquest sentit, volem aclarir que l'Agència no es considera obligada a fer públiques totes les cartes que arribin a la redacció i en valora-

rà especialment aquelles que aportin aspectes enriquidors al debat obert sobre l'avaluació i la qualitat del sistema universitari.

Les cartes i suggeriments es poden adreçar per correu postal a: **Av. de la Catedral 6-8, 2a.- 08002 - Barcelona**) i per correu electrònic a l'adreça **infor@agenqua.org**.

Guía d'autoavaluació

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. 1998

Aquesta guia d'avaluació és la continuació, adaptació i ampliació de la que va elaborar el Consejo de Universidades en el marc del Pla d'avaluació impulsat a Catalunya pel conveni entre el Comissionat per a Universitats i Recerca i la Secretaria d'Estat d'Universitat, i que es basa en la metodologia proposada en el projecte pilot europeu. El document és el resultat del treball conjunt entre els responsables d'avaluació de totes les universitats catalanes i el personal tècnic de l'Agència. A la guia s'hi defineixen les funcions, els criteris i els procediments de la primera fase d'avaluació, l'avaluació interna, si bé també

s'hi resumeix el context global del procés d'avaluació.

Aquesta guia, doncs, es dirigeix als comitès d'autoavaluació interna per a que l'utilitzin com a pauta d'actuació en l'anàlisi de la situació del seu àmbit, par tal d'identificar els punts forts i els punts febles i proposar així les millores que calguin, que constitueixen, lògicament, l'objectiu final de l'avaluació.

Universitat: Estratègies per avançar

Comissionat per a Universitats i Recerca Càtedra Unesco de gestió de l'ensenyament superior UPC. 1999

Aquest llibre és el recull de les ponències presentades i discutides al Seminari internacional "Universitat: Estratègies per avançar", organitzat per la Uni-

versitat Politècnica de Catalunya, el gener de 1998 a Barcelona, sobre direcció estratègica i qualitat a les universitats.

El seminari, i ara aquest recull, tenen la voluntat de promoure i enriquir el debat sobre la necessitat de reformar el govern i la gestió de la universitat per tal d'adaptar-la als canvis constants de la societat actual. Múltiples factors condicionen el model d'universitat que s'està gestant: contenció generalitzada de la despesa pública, creixent competitivitat internacional, noves demandes socioculturals, noves tecnologies de la informació, important davallada demogràfica a occident, etc.

Tant els governs com les universitats han d'afrontar aquests reptes per redefinir la política universitària i crear mecanismes de direcció i gestió àgils, transparents i eficaços que s'adaptin a les noves necessitats i demandes socials, econòmiques i culturals. Les ponències que recull aquest llibre ofereixen, en aquest sentit, dues perspectives: la dels teòrics i especialistes en política universitària, direcció i gestió de les institucions d'educació superior, i la dels qui condueixen

nous mecanismes de planificació, avaluació i gestió per a una activitat acadèmica de qualitat.

Improvement and Accountability: Navigating between Scylla and Charybdis. Guide for External Quality Assessment in Higher Education

A.I VROEIJENSTIJN

Higher Education Policy Series 30. Jessica Kingsley Publishers, 1998.

Els punts de vista expressats en aquest llibre remarquen la doble funció de l'Avaluació Externa de la Qualitat: millorar la qualitat i rendir comptes. Aplicar un procés d'avaluació de la qualitat és, diu l'autor, com navegar entre dos aigües: amb l'únic objectiu de millorar, el sistema naufragarà per que el vigilant de coberta preguntarà pel rendiment de comptes y dissenyarà el seu propi sistema de revisió; posant massa èmfasi en el rendiment de comptes, el sistema se'ns tornarà en contra, ja que impedirà la millora. És del tot necessari vetllar per una efectiva relació entre l'orientació cap a la millora i el rendiment de comptes.

LA WEB www.agenqua.org

@ L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya en xarxa

Des del mes de maig ja es pot consultar per Internet la pàgina web de l'Agència en la versió catalana. Properament, es podrà consultar també en espanyol i en anglès. La web inclou les principals informacions sobre què és l'Agència, quines funcions realitza i quines activitats desenvolupa. En aquest sentit, s'hi poden trobar totes les avaluacions realitzades fins el moment i el text complert del primer Informe editat per l'Agència. Des d'aquesta pàgina es poden visitar la web del Comissionat per a Universitat i Recerca i la de les set universitats públiques catalanes que formen part del consorci, a més d'altres agències i entitats nacionals i internacionals que treballen en el camp de l'avaluació de la qualitat de l'ensenyament superior.

@ Agències europees per consultar a Internet

www.mec.es/consejou En aquesta adreça es pot consultar la pàgina del Consejo de Universidades del Ministerio de Educación y Ciencia

www.vsnu.nl Pàgina web de l'Associació d'Universitat dels Països Baixos (VSNU). De moment només es pot consultar en holandès.

www.evc.dk Web del *Evaluering Centeret* de Dinamarca.

www.cne.mesr.fr Pàgina web del *Comité National d'Évaluation* francès.

www.qaa.ac.uk Web de l'agència britànica: *The Quality Assurance Agency for Higher Education*.